

Blåøyd rasisme



INGEN LOGIKK: Det er ingen logikk i å først stenge «dem» ute og så klage på at «de» ikke integrerer seg, skriver Finn Erik Thoresen som er generalsekretær i Norsk Folkehjelp.

Foto: KIRSTI KNUDSEN

Fiendtlige holdninger overfor innbyggere med mørk hudfarge er blitt legitime, advarer Norsk Folkehjelps generalsekretær.

Finn Erik Thoresen Generalsekretær
i Norsk Folkehjelp

Lørdag 11.11.2006, 05:40

oppdatert 06:53

I HØST HAR Hege Storhaug fått åpen mikrofon i media med sine dommedagsprofetier knyttet til muslimer i Norge. Det er blitt legitimt blant mange, også intellektuelle, å vise økt skepsis til muslimer og forherlige vestlige verdier. Vårt anliggende er hvordan den endeløse hamringen på muslimer bidrar sterkt til fiendtliggjøring og rasisme.

Den tøffe retorikken mot muslimer får negative konsekvenser for det store flertallet av muslimer og andre med minoritetsbakgrunn i Norge. Uskyldige mennesker møtes med stadig mer avvisende holdninger. De får problemer med å slippe til i det norske samfunnet på linje med den etniske majoriteten. Når minoriteter systematisk har dårligere muligheter i samfunnet enn majoriteten, mener vi det må kalles rasisme.

MUSLIMER I NORGE framstilles av mange som en ensartet gruppe som truer med å rive i stykker demokratiet. Når Norsk Folkehjelp snakker om hvordan vi må forholde oss til minoritetsbefolkningen som individer, og ikke lage fordommer ut fra generaliseringer, blir vi ofte beskyldt for å være naive. Vi blir omtalt som virkelighetsfjerne når vi nekter å godta at Ali på Tøyen er en større sikkerhetsrisiko enn Ola fra Trysil. Våre kritikere mener vi er politisk korrekte hvis vi hevder at dialog og samhandling mellom majoriteten og minoriteter er løsningen framfor tøff retorikk og generell skepsis.

MEN DET SOM ER virkelighetsfjernt er å overse hvordan etniske minoriteter i Norge faktisk ikke har de samme mulighetene som

hvite nordmenn når det gjelder jobb, bolig og deltakelse i samfunnslivet. Innvandrere blir hakket på, mistenkeliggjort og stengt ute. Det bør være åpenbart at dette får konsekvenser.

Norsk Folkehjelp har holdt kurs om nordmenns holdninger til innvandrere i over 10 år. Vi har truffet mennesker i organisasjoner, på arbeidsplasser, i fagbevegelsen og i politiske partier. Angsten overfor etniske minoriteter øker, og «vi/dem»-tankegangen lever i beste velgående. Mange har sterke meninger om muslimer, uten å ha kunnskaper om islam. På et kurs vi holdt sa en barnehageansatt: «Et av barna fortalte at hun kunne dele godteriet hun hadde fått med alle, men ikke med NN - for han er svart.» Hvor hadde barnet lært dette? Det blir stadig enklere å ta steget mot rasistiske handlinger.

STIGMATISERINGEN og utestengingen skjer systematisk. Den er til og med en del av språket vårt. Norsk Språkråd mener at en pakistaner aldri kan kalle seg en nordmann, selv om han blir norsk statsborger (Ny Tid, nr. 42 2006). Da forstår vi virkelig at skillet mellom dem og oss forsterkes. For oss er det åpenbart at en nordmann er det samme som en norsk statsborger.

Like tydelig er stigmatiseringen når vi lytter til sosiologen Sharam Alghasi. Han har forsket på innvandringsdebatter på tv, som Holmgang på TV 2. «Gjennom slike debattprogrammer kan Ola og Kari Nordmann identifisere seg med hverandre i kraften av sin norskhet. De er noe annet enn innvandreren som blir skapt og gjenskapt på fjernsyn gang etter gang», sier Alghasi til Klassekampen. Flertallet peker ut en gruppe som er annerledes og som er forbundet med problemer.

Konsekvensen er at norskfødte Farooq Ahmed ikke får kjøpe huset han og familien ønsker seg, selv om han vant budrunden (VG 19.10.06). Husselgeren mente at «de som trolig aldri har slått en gressplen før, passer kanskje ikke så godt inn. Dette er ingen spesiell sak». Norsk Folkehjelp synes dette er en spesiell sak.

DET ER NAIVT å lukke øynene hvor hvordan rasismen vokser fram i store deler av Europa. Norsk Folkehjelps klare inntrykk gjennom kontakt med vårt europeiske nettverk, er at de rasistiske kreftene blir sterkere og at det blir mer legitimt å vise åpent hat mot minoriteter. Det er blåøyd å tro at denne utviklingen ikke vil komme til Norge. Et tegn på at den er på vei så vi under valgkampen i 2005: Frp lagde en brosjyre der leseren fikk inntrykk av at all kriminalitet ville forsvinne dersom det bare levde etniske nordmenn i Norge. Det partiet «glemte» å fortelle er at ifølge Statistisk Sentralbyrå utgjør etniske nordmenn ca 95 prosent av alle som straffes for kriminalitet. Hva får vi servert i neste valgkamp?

EN SKEPTISK, nærmest fiendtlig holdning overfor innbyggere med mørk hudfarge er blitt helt legitim. Men det er ingen logikk i å først stenge «dem» ute og så klage på at «de» ikke integrerer seg. Hvordan kan man integrere seg hvis man ikke får en jobb, et sted å bo, naboer som hilser og slår av en prat over hekken? Adgang til deltakelse i samfunnet på lik linje med etniske norske vil bidra til mer åpenhet og inkludering. De som bekymrer seg for at muslimske grupper lukker seg, bør først og fremst vende seg mot den norske majoriteten og se på hvilke holdninger vi har overfor muslimer.

Det er vegring mot å snakke om rasisme, også blant etniske minoriteter. At Tommy Sharif står fram og forteller at han aldri har opplevd diskriminering hjelper lite. Som vellykket forretningsmann er han på ingen måte representativ for den norske minoritetsbefolkningen. Hvem spør den irakiske mannen som vasker gulv på kontoret ditt? De somaliske kvinnene som står i køen på Lidl? Den pakistanske bestemoren som sitter hjemme i leiligheten på Ammerud? Opplever disse menneskene at de har like muligheter sammenlignet med etniske nordmenn på samme alder? Opplever de likeverdig tilgang til arbeidsmarked og samfunnet ellers?

I RAPPORTEN «Ung, svart og norsk» utarbeidet av OMOD etter intervjuer med mange ungdommer med minoritetsbakgrunn, konkluderes det: «Mens vi ser i det offentlige ordskiftet at storsamfunnet ofte leter etter svar på minoritetsungdommers situasjon i deres egen bakgrunn, ser minoritetsungdommene (...) sine utfordringer som et resultat av forhold ved det norske samfunnet». Dette er ungdommer som har opplevd rasisme i Norge, og som ønsker at rasismen skal tas på alvor.

«De må lære seg norsk», er det automatiske svaret mange vil gi på slike spørsmål.

Men hvordan lærer man seg egentlig norsk? Kurs, ja vel. Men hvor mange har lært seg flytende spansk gjennom et kurs på Friundervisningen? Den virkelige språkbeherskelsen tilegnes naturligvis på jobben, på dugnaden i borettslaget, på styremøter i idrettslaget osv. Det norske flertallet kontrollerer tilgangen til disse arenaene.

Som Karen sier i «Ung, svart & norsk»: «Vi ønsker ikke noe mer enn det de 'norske' har, men ikke noe mindre heller. Vi burde få lik respekt. De fleste ungdommene som er her kom ikke hit på egen hånd. Vi er født her mange av oss, vi har vært her en stund - vi kommer til å bli her ganske lenge.»

DET ER PÅ HØY TID at de «norske» tar denne virkeligheten innover seg. Minoritetene er kommet for å bli. I all hovedsak er innvandringen et pluss for det norske samfunnet. Hovedansvaret for vellykket integrering ligger hos det hvite, norske flertallet. La ikke gode intensjoner om integrering ødelegges av retorikk som rammer uskyldige mennesker. Hvis vi fremmedgjør en stor gruppe av minoritetsbefolkningen, og stenger folk ute med intoleranse og skepsis, risikerer vi å utvikle en undertrykt, fattig og stadig mer frustrert klasse av innvandrere her i landet. Det blir det ikke god integrering av.

TEGNESERIER - Dagens striper

Rocky av Martin Kellerman | [Les flere i arkivet](#) | [Les andre](#)

[tegneserier](#)



© Martin Kellerman martin_kellerman@hotmail.com

© 2006 DB Medialab

Dagbladet.no: Postadresse: Boks 1184 Sentrum, 0107 Oslo Besøksadresse: Akersg. 49, 0180 Oslo Tlf: 22 31 06 00. [Tips oss](#)

Ansvarlig redaktør: Anne Aasheim Redaktør Dagbladet.no: Esten O. Sæther.

Utviklet av: **db medialab**